

137

Kedd 1373-1383

KRISZTUS JELENLÉTE SZAVÁNAK ÉS A SZENTLÉLEKNEK EREJE ÁLTAL

1373 "Jézus Krisztus, aki meghalt, sőt aki föltámadt és az Isten jobbján közbenjár értünk" (Róm 8,34), Egyházában sokszorosan jelen van: igéjében, Egyháza imádságában, "ahol ketten vagy hárman összegyűltek az én nevemben" (Mt 18,20), a szegényekben, a betegekben, a foglyokban, a szentségeiben, melyeknek Ő a szerzője, a szentmise-áldozatban és azok személyében, akik a papi szolgálatot végzik, de "mindenekelőtt az eucharisztikus színek alatt".

1374 Krisztus jelenlétének módja az eucharisztikus színek alatt egyedülálló. És e jelenlét emeli az Eucharisziát az összes szentség fölé, úgyhogy az Eucharisztia "a lelki élet beteljesedése és az összes szentség célja". Az Eucharisztia legszentebb szentségében "a mi Urunk, Jézus Krisztus teste és vére, emberi lelkével és istenségével együtt, azaz az egész Krisztus igazán, valóságosan és szubsztanciálisan van jelen". "E jelenlétet nem kizárólagosan nevezzük valóságosnak - mintha az egyéb jelenlétek nem valóságosak volnának -, hanem kiemelő módon, mert e jelenlét szubsztanciális, benne ugyanis az egész és teljes Krisztus, az Isten és ember van jelen."

1375 E szentségben Krisztus a kenyér és a bor Krisztus testévé és vérévé változása által válik jelenvalóvá. Az egyházatyák határozottan állították az Egyház hitét abban, hogy Krisztus szavának és a Szentlélek tevékenységének hatékonysága van ezen átváltozás végrehajtására. Aranyszájú Szent János így nyilatkozik:

"Nem ember az, aki megteszi, hogy az adományok Krisztus testévé és vérévé váljanak, hanem maga Krisztus, akit értünk megfeszítettek. A szavakat kimondó pap Krisztust jeleníti meg: de az erő és a kegyelem Istené. Ez az én testem - mondja. Ez a szó változtatja át az áldozati adományokat."

Szent Ambrus pedig ezt mondja erről az átváltozásról:

Legyünk meggyőződve arról, hogy "olyan dolog áll előttünk, amit nem a természet alakított ilyenné, hanem az áldás kónszekráltta, és az áldás hatékonysága meghaladja a természetet, hiszen az áldás erejéből éppen maga a természet változik át". "Krisztus szava tehát, aki a semmiből létre tudta hozni azt, ami nem volt, a már létezőt ne tudná átváltoztatni azzá, ami korábban nem volt? Nem kisebb dolog új dolgokat teremteni, mint a természeteket átváltoztatni."

1376 A Trienti Zsinat összefoglalja a katolikus hitet, amikor kijelenti: "Mivel pedig Krisztus, a mi Megváltónk azt mondta, hogy amit Ő a kenyér színe alatt följánlott, valóban az Ő teste, azért Isten Egyházában mindig élt a meggyőződés, és ez a szent zsinat újra kinyilvánítja: a kenyér és a bor kónszekrációja által olyan átváltoztatás történik, ami a kenyér egész lényegét Krisztus, a mi Urunk testének lényegévé és a bor egész lényegét az ő vérenek lényegévé változtatja át. Ezt a változást a szent, katolikus Egyház helyesen és sajátos értelemben transsubstantiatio-nak, 'átlényegülésnek' nevezte."

1377 Krisztus eucharisztikus jelenléte az átváltoztatás pillanatában kezdődik, és addig tart, ameddig az eucharisztikus színek megmaradnak. Az egész Krisztus van jelen a színek mindegyikében, és az egész Krisztus van jelen azok minden egyes részében oly módon, hogy a kenyér megtörése Krisztust nem osztja meg.

1378 Az Eucharisztia tisztelete. A szentmise liturgiája során Krisztusnak a kenyér és a bor színe alatti valóságos jelenlétébe vetett hitünket többek között azzal is kifejezzük, hogy az Úr imádásának jeleként térdet hajtunk vagy mélyen meghajlunk. "Az Eucharisztia szentsége iránti imádást a katolikus Egyház nemcsak a szentmisében, hanem azon kívül is végezte és végzi azáltal, hogy a konsekrált ostyákat a lehető leggondosabban őrzi, a hívők imádása tárgyaként kihelyezi és a népsokaság örömeire körmenetekben hordozza."

1379 A tabernákulum korábban arra szolgált, hogy az Eucharisziát méltó körülmények között őrizzék annak érdekében, hogy a betegeknek és a távollévőknek a szentmisén kívül elvihessék. Ahogyan az Egyház elmélyült Krisztus valóságos eucharisztikus jelenlétének hitében, úgy ébredt tudatára az eucharisztikus színek alatt jelenlévő Krisztus csöndes imádása értelmének. Ezért a tabernákulumnak a templomban különösen méltó helyen kell állnia; és olyannak kell lennie, hogy az Krisztus valóságos jelenlétének igazságát az Oltáriszentségben kiemelje és nyilvánvalóvá tegye.

1380 Nagyon megfelelő, hogy Krisztus ilyen egyedülálló módon akart Egyháza számára jelenvaló maradni. Mivel ugyanis Krisztus látható alakjában elhagyni készült övéit, nekünk akarta ajándékozni szentségi jelenlétét; mivel arra készült, hogy a kereszten föláldozva önmagát üdvözítsen minket, akarta, hogy emlékünkn legyen arról a szeretetről, amellyel Ő "mindvégig" (Jn 13,1), élete elajándékozásáig szeretett minket. Valóban, Ő eucharisztikus jelenlétében közöttünk marad, titokzatos módon, mint az, aki szeretett minket és önmagát adta értünk, és pedig olyan jelek alatt van jelen, melyek ezt a szeretetet kifejezik és közlik:

"Az Egyháznak és a világnak nagyon szüksége van az Eucharisztia tiszteletére. A szeretet e szentségében Jézus vár bennünket. Ne sajnáljuk az időt, hogy találkozzunk vele az imálásban, a hittel teljes szemlélődésben, készen a világ bűneinek és jogtalanságainak engesztelésére. Soha ne szűnjön meg a mi imádásunk."

1381 "Hogy e szentségben Krisztus valóságos teste és valóságos vére van jelen, ahogy Szent Tamás mondja, »érzésekkel nem, de az isteni tekintélyre támaszkodó hittel egyedül lehet megragadni. Ezért mondja Cirill a Lk 22,19 Ez az én testem, mely értetek adatik helyéről: Ne kételkedj, hogy igaz-e; hanem inkább hittel fogadd el az Üdvözítő szavait. Mivel ugyanis Ő az Igazság, nem hazudik«":

Imádlak áhitattal, Isten, rejtelem!
Aki e jelekben titkon vagy jelen.
Néked egész szívem átadja magát,
mert téged szemlélve elveszti magát.

Szem, ízlés, tapintás megcsalódhatik,
de a hallás rólad hittel biztosít:
Hiszem, amit hinni Isten Fia szab,
igédnél, Igazság, mi van igazabb?

VI. A húsvéti lakoma

1382 A szentmise egyszerre és elválaszthatatlanul a keresztáldozatot megörökítő áldozati emlékezés és az Úr testével és vérével való közösség szent lakomája. Az eucharisztikus áldozat ünneplése teljesen a Krisztussal történő bensőséges egyesülésre irányul az áldozás által. Áldozni annyit jelent, mint magát Krisztust fogadni, aki önmagát áldozta értünk.

1383 Az oltár, amely körül az Egyház az Eucharisztia ünneplésére összegyűl, ugyanannak a misztériumnak két oldalát mutatja meg: az áldozati oltárt és az Úr asztalát, már csak azért is, mert a keresztény oltár magának Krisztusnak szimbóluma, aki úgy van jelen hívei körében, mint a megbékeltetésünkért följánlott áldozat és az önmagát nekünk ajándékozó mennyei eledel. "Mi más Krisztus oltára, mint Krisztus testének képe?" - mondja Szent Ambrus, és másutt: "Az oltár a test képe, és Krisztus teste van az oltáron." A liturgia az áldozatnak és a kommunióknak ezt az egységét számos imádságban fejezi ki. A római Egyház így imádkozik kánonjában:

"Könyörögve kérünk, mindenható Istenünk, szent angyalod vigye áldozatunkat mennyei oltárodra isteni Fölséged színe elé, hogy mi, akik erről az oltárról Fiad szentséges testében és vérében részesülünk, minden mennyei áldással és kegyelemmel elteljünk."